

Unges fritid og medvirkning

– inspirasjon til tiltak og verktøy for aktiv fritid og ungdomsmedvirkning

Innhold

Forord	3
Nettverkssamlinger for unges fritid og medvirkning	5
Ungfritid.no	7
ALLEMED-dialog og samhandling for realisering av Fritidserklæringen	8
Få ungdom ut i verden – ta dem med på interrail	10
ALLEMED i Time	12
Barn og unge i plan og byggesak	14
Hva må til for å få til et godt ungdomsråd?	16
Hvordan skape inkluderende rom for medvirkning?	18
Fellesverket – aktivitetshus for ungdom	21
Helt Ærlig!	22
Erfaring fra satsningen på fritid i Kvam	25
Gode inkluderings tiltak i Strømsgodset	28

Redaktører:

Trine Lise Hoffmann
trine-lise.hoffmann@bufdir.no

Christian Hellevang
Christian.Hellevang@ks.no

Martin Gustavsen
martin@frivillighetnorge.no

Skribent:

Nora Aspheim
nora-da@hotmail.com

Forsidefoto:

Adobe Stock

Grafisk formgivning:

Bly.as

Utgivelsesår:

2022

ISBN 978-82-93866-21-3

Forord

Bufdir, Frivillighet Norge og KS inviterte første gang i juni 2020 til de første regionale læringsløftene «Bli med – Aktiv fritid for alle».

Arbeidet er forankret i Fritidserklæringen som bygger på FNs barnekonvensjon § 31, og er et samarbeid mellom regjeringen, kommunene og frivilligheten. Erklæringen ble først signert i 2016 og nysignert i 2022, med flere departementer og organisasjoner som nye samarbeidsparter.

FNs barnekonvensjon § 12, er nå også tydeliggjort i Fritidserklæringen – «Barn og unges rett til medvirkning må ivaretas og vil bidra til bedre løsninger for å inkludere alle barn på fritiden».

Høsten 2022 endret vi derfor navnet på de regionale samlingene til «Nettverk for unges

fritid og medvirkning». Det er i år gjennomført fire nettverkssamlinger – Karasjok, Alta, Drammen og Bergen.

På nettverkssamlingene har kommuner, ungdomsråd og frivillige organisasjoner delt erfaringer fra arbeidet som gjøres lokalt for å bidra til at enda flere barn og unge skal få delta i minst en fritidsaktivitet.

I dette heftet deler vi noen av de eksemplene som har blitt presentert i nettverket i 2022. Vi håper at det kan inspirere dere til videre arbeid med både ungdomsmedvirkning og til å gi alle barn og unge mulighet til å delta i organiserte fritidsaktiviteter!

Hilsen

Redaksjonen for dette hefte

Fra seminaret om Erasmus +, midt i bildet ser vi Maren Alstad Johansen fra ALLEMED, Ingeborg Kjørstad og Sigrid Sivertsen Haugan fra Erasmus+ og Christian Hellevang fra KS. Foto: Martin Gustavsen, Frivillighet Norge

Nettverkssamlinger for unges fritid og medvirkning

Høsten 2022 har Bufdir, KS og Frivillighet Norge invitert representanter fra ungdomsråd, ansatte i kommuner som har ansvar for ungdom og fritid og andre som jobber med fritid og ungdomsmedvirkning til nettverksamlinger. To av samlingene ble arrangert i Alta og Drammen.

«Nettverk for unges fritid og medvirkning» er et læringsnettverk for kommuner, fylkeskommuner og lokal frivillighet med mål om å sikre barn og unges deltakelse i fritidsaktivitet. Nettverket deler også erfaringer og gode eksempler på ungdomsmedvirkning. Formålet med nettverkssamlingene er erfaringsutveksling, nettverksbygging og kanskje skape noen aha-øyeblikk underveis.

Arbeidet med nettverket er forankret i Fritids-erklæringen som ble fornyet i august 2022. Fritids-erklæringen bygger på FNs konvensjon

om barns rettigheter, herunder artikkel 31. Signeringen forplikter oss til å jobbe for at alle barn og unge får mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet, og at barn og unge involveres og har innflytelse over sin lek og fritidsaktiviteter de deltar i. At barns rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon artikkel 12 og det faktum at ungdomsråd er lovpålagt gjør unges medvirkning til et sentralt tema i nettverket.

I dette heftet deler vi noen gode eksempler på aktiv fritid og medvirkning fra nettverkssamlingene i Alta og Drammen høsten 2022.

Nettverkssamling i Alta

Nettverkssamlingen i Alta ble kalt «Det må kainnes». Oversatt på kystfinnmarksdialekt betyr det noe sånt som «man må kunne det man skal gjøre». Etter velkomst fra

ungdommene fra Alta ungdomsråd og Bufdir ble deltakerne delt inn i grupper og fikk omvisning på Huset i Alta kommune. Huset er et kreativt fristed for unge mellom 13 og 19 år, og har gode fasiliteter for musikk, musikkteater, e-sport, skatepark og film/medie. Kaja Kristensen, leder på Huset i Alta, holdt også et innlegg om rekruttering og synliggjøring.

Seminaret i Alta strakk seg over tre dager. Hilde Moe fra Kommunal-og distriktsdepartementet fortalte blant annet om veileder for barn og unge i byggesak, og hvordan den kan brukes til å sikre involvering av barn og unge i plan-og byggesak. Frivillighet Norge holdt et seminar om kommunal frivillighetspolitikk og Ungfritid.no. Ungfritid.no er en digital oppslagstavle hvor frivillige organisasjoner kan legge ut varige fritidsaktiviteter for barn og unge. Hensikten er å gjøre det enklere for frivillige organisasjoner å finne deltakere, og enklere for barn, ungdom og foresatte å finne fritidsaktiviteter.

Andre temaer som ble tatt opp var mulighet for utveksling gjennom Erasmus+ Ungdom. Representanter fra Kvam delte sine erfaringer med egen fritidssatsning og ny oppveksplan i kommunen. I tillegg fikk deltakerne gjennomføre en ALLEMED-dugnad i praksis, og Arbeidsforskningsinstituttet presenterte en kunnskapskartlegging av erfaring med medvirkningsprosesser i Norge og de øvrige nordiske landene. I løpet av nettverkssamlingen ble det satt av tid til gruppearbeid og diskusjon om medvirkning og fritid. Ungdommer ble invitert inn og deltok i diskusjonene.

Nettverkssamling i Drammen

I september ble det arrangert nettverkssamling i Drammen. Samlingen startet med et besøk på Fellesverket som er et aktivitetshus for ungdom, og besøk på Knutepunkt Strømsø. Drammen kommune jobber tverrfaglig og har samlokalisert faggrupper på tvers av tradisjonell linjeorganisering på Knutepunkt Strømsø med hensikt å jobbe bredt for å skape gode oppveksvilkår for alle barn og unge. Videre holdt Selim Emeci fra Strømsgodset et inspirerende innlegg om hvordan idrettslaget jobber målrettet og forebyggende ut mot barn og unge.

I løpet av samlingen fortalte Camilla Movik Gustavsens og Johanne Lie Sandes om hvordan Forandringshuset Drammen rekrutterer nye brukere og medlemmer. Videre delte Ellen Reiss fra Fredrikstad kommune erfaringer fra Demos-prosjektet, og hvordan de skaper inkluderende rom for medvirkning som barn og unge ønsker å delta i. Andre temaer var hvordan få til et godt ungdomsråd og hvordan forankre arbeidet med ungdomsmedvirkning og aktiv fritid administrativt og politisk. Representanter fra Redd Barna holdt også et innlegg om ungdomsmedvirkningsprosjektet, Helt Ærlig!, og det ble satt av tid til diskusjon og refleksjon i grupper og i plenum.

Ungfritid.no

Ungfritid.no er en digital oppslagstavle hvor frivillige organisasjoner kan legge ut varige fritidsaktiviteter for barn og unge. Målet er å gjøre det enklere for frivillige organisasjoner å finne deltakere, og enklere for barn, ungdom, foresatte og andre å finne fritidsaktiviteter.

Samlet oversikt over fritidsaktiviteter

Ungfritid samler organiserte fritidsaktiviteter for alle barn og unge på en nasjonal side. Den digitale oppslagstavlen har et lokalt fokus der du kan søke opp fritidsaktiviteter i ditt nærmiljø. Ungfritid har til hensikt å samle og synliggjøre fritidsaktiviteter, slik at barn og unge kan finne organiserte fritidsaktiviteter de har lyst å delta i. Nettsiden gjør det også enklere for frivillige organisasjoner å rekruttere barn og unge til aktivitetene sine.

Ungfritid.no er utviklet og drives av frivilligheten selv gjennom Frivillighet Norge, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Gjensidigestiftelsen. Ungfritid er en gratis løsning for organisasjoner til å registrere fritidstilbud, og for barn og unge å finne dem, i hele landet.

Ungfritid er utviklet i forbindelse med Fritids-erklæringen og arbeidet med Fritidskortet som den forrige regjeringen satt i gang. Ungfritid gjør det mulig å vise frem alle muligheter barn og unge har for å delta i organiserte fritidsaktiviteter i regi av frivillig sektor. Det er derfor et nyttig verktøy å ta i bruk for å sikre at alle barn og unge får mulighet til å delta i organiserte

fritidsaktiviteter, uavhengig av foresattes økonomiske og sosiale situasjon.

Organiserte fritidsaktiviteter

Fritidsaktivitetene som legges ut på Ungfritid.no skal være aktiviteter som er varige og som gir barn og unge mulighet til å delta i et fellesskap. Det åpnes også for organiserte ferieaktiviteter som pågår mer enn én dag. Gjennom ferieaktiviteter får barn og unge mulighet til å prøve ut nye aktiviteter, som forhåpentligvis bidrar til deltakelse i en organisert fritidsaktivitet påfølgende semester.

Målgruppen er barnefamilier og unge mellom 0 til 26 år, med særlig fokus på å nå ut til barn og unge som ikke deltar. Aktivitetene som legges ut kan enten være gratis eller koste penger. Er økonomien i en familie trang finnes det flere støtteordninger på Ungfritid.no. Organisasjoner som tilbyr fritidsaktiviteter spesifiserer hvorvidt de har egne støtteordninger. I tillegg er det laget en nettside med en samlet oversikt over støtteordninger for finansiell støtte, utstyrstøtte og fadderordninger. Ungfritid er også et nyttig verktøy for lærere, ansatte i NAV, barnevern, utekontakter og andre som jobber med barn og unge for å få en oversikt over hva som skjer i lokalmiljøet.

Ta i bruk Ungfritid.no i din kommune eller ditt lokalmiljø – slik at flere barn og unge får mulighet til å delta i en organisert fritidsaktivitet.

ALLEMED-dialog og samhandling for realisering av Fritidserklæringen

Ønsker du å inkludere flere i samtalen om utenforskap blant barn og unge? Da kan ALLEMED-verktøyet være noe for deg!

Hva er ALLEMED?

ALLEMED er en arbeidsmodell og et gratis handlingsverktøy som brukes til å skape diskusjon og finne gode løsninger for å inkludere alle barn og unge i fritidsaktivitet. ALLEMED er utviklet av Nasjonal Dugnad mot Fattigdom og Utenforskap (NDFU) blant barn og unge som er et felles initiativ bestående av norske frivillige organisasjoner, fagmiljøer og foreninger.

Hensikten med ALLEMED er å realisere Fritidserklæringen. Fritidserklæringen ble fornyet i august 2022, og har som mål at alle barn skal ha mulighet til å delta jevnlig i en organisert fritidsaktivitet, uavhengig av familiens økonomi. For å nå målet kreves det innsats fra frivilligheten og kommunen både hver for seg, men også i felleskap. Arbeidsmodellen legger til rette for økt samarbeid mellom kommune, organisasjoner og unge selv. Det sentrale er å bygge broer inn i fritidsaktiviteter slik at alle barn og unge har like muligheter til å delta på fritiden.

Hvorfor ALLEMED?

Tall fra SSB 2020 viser at 11,7 prosent av barn og unge under 18 år i Norge vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt. I familier med dårlig råd er det færre barn som deltar i fritidsaktiviteter enn i øvrige familier. Når familiens økonomi blir en barriere for deltakelse påvirker det barn og unges mulighet til å ta del i aktiviteter og felleskap der de kan oppleve trivsel, mestring og tilhørighet. Det er et behov for økt bevissthet om barns utenforskap og økt handlingskompetanse blant voksne for å sikre at alle barn får mulighet til å delta. Å ta i bruk ALLEMED-verktøyet er et viktig skritt til å inkludere alle i fritidsaktivitet.

ALLEMED-dugnad

ALLEMED-dugnad er en form for workshop hvor ansatte i kommunen kommer sammen med lokal frivillighet, næringsliv og andre relevante aktører, ikke minst barn og unge selv, for å komme frem til konkrete løsninger om hva man kan gjøre alene og i felleskap for å få alle med.

ALLEMED-verktøyet

ALLEMED-verktøyet gir deg en enkel og målrettet måte å ta opp tema som for mange kan være vanskelig, og tilrettelegger for et styrket samarbeid på tvers og en økt prioritering av barn og unges rett til deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter.

I dag finnes det tre ALLEMED-verktøy. Ett som er laget for bruk i frivillige organisasjoner, ett som er tilpasset bruk for kommunalt ansatte, og ett verktøy til bruk av barn og unge selv. Verktøyet, bestående av alt fra sjekklister til dialogkort brukes til å skape bevissthet og diskusjon, og til å jobbe frem konkrete løsninger for å få alle med.

ALLEMED-Sjekklister

ALLEMED sjekklister er et verktøy for å kartlegge hva som gjøres i kommunen for å sikre at alle barn og unge inkluderes i organiserte fritidsaktiviteter. Sjekklister er inndelt i ulike temaer slik som forankring, kunnskap, samhandling og direkte tiltak for inkludering. Under hvert tema finnes det utdypende spørsmål som har til hensikt å bidra til refleksjon og ideer for hva som kan forbedres i egen kommune. En ferdig utfylt sjekklister skaper en oversikt over hva som gjøres i kommunen, og gir verdifull informasjon som er nyttig for alle som jobber med barn og unge.

ALLEMED UNG

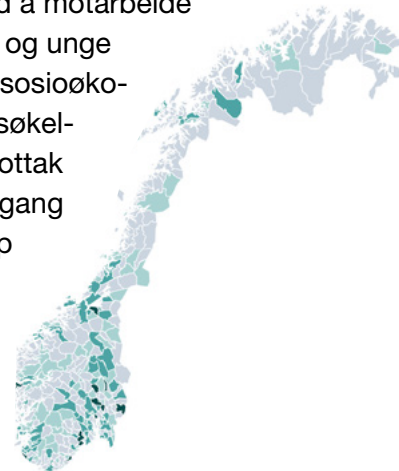
Høsten 2022 lanseres ALLEMED Ung som er et digitalt medvirkningsverktøy. Verktøyet er utviklet av ungdommer over hele Norge og NDFU. Det er et verktøy av og for unge for å få alle med i organiserte fritidsaktiviteter. Verktøyet består av en kjøreplan med aktuelle caser, en guide for samlingen og ulike PowerPoint-presentasjoner. Verktøykassen for ungdom skal på sikt suppleres med beskrivende videoer med mer.

ALLEMED Dialogkort

ALLEMED Dialogkort brukes for å sette i gang samtaler og finne løsninger for å få alle med. Dialogkortene har som mål å skape bevissthet, diskusjon og konkrete ideer som skal bidra til at barn og unge får mulighet til å delta i fritidsaktivitet. På [ALLEMED.no](https://allemed.no) kan du laste ned dialogkortene som både er tilpasset [kommuner](#) og [organisasjoner](#). Dialogkortene benyttes ofte i sammenheng med en ALLEMED-dugnad, men kan vel så godt brukes i mindre arbeidsgrupper, i et lag eller en forening.

Inkluderendefritid.no

[Inkluderendefritid.no](https://inkluderendefritid.no) er et digitalt norgeskart som måler i hvilken grad kommunene jobber for å realisere Fritidserklæringens mål lokalt. Det finnes ingen fasit for hva en kommune bør gjøre for å sikre at alle barn og unge inkluderes i organiserte fritidsaktiviteter. Det gjøres likevel noen antakelser om grunnleggende forutsetninger og elementer som bør være på plass. Med utgangspunkt i erfaringer fra samarbeid med over 90 kommuner har NDFU, ALLEMED og forskningsinstituttet Fafo utformet 9 indikatorer som sier noe om hvilke elementer og direkte tiltak som bør være på plass for å styrke kommuners arbeid med å motarbeide utenforskap blant barn og unge som følge av familiens sosioøkonomiske status. Undersøkelsen ble sendt til postmottak i alle kommuner første gang i 2022, og vil følges opp med en årlig spørreundersøkelse.

Få ungdom ut i verden – ta dem med på interrail

TEKST: SIGRID SIVERTSEN HAUGAN FOTO: ADOBE STOCK

Jobber du med ungdom som kunne hatt godt av å komme seg litt ut i verden? En flunkende ny støtteordning gir deg mulighet til å ta med ungdommer på interrail det året de fyller 18 år.

Visste du at du som jobber med ungdom i Norge kan få EU-midler til ditt ungdomsarbeid, både til lokale, nasjonale eller internasjonale prosjekter? Bufdir administrerer nemlig ungdomsprogrammet Erasmus+ ungdom, som gir støtte til prosjekter for ungdom og de som jobber med ungdom. Nå utvides programmet med en ny og spennende ordning som gir 18-åringer mulighet til å oppdage Europa med tog.

Bakgrunn

Siden 2018 har EU-kommisjonen arrangert en stor billettkonkurranse to ganger i året, der de deler ut titusenvise av gratis interrailbilletter til ungdom i Europa. Målet med ordningen er å la dem få utforske kontinentet sitt på egenhånd, få nye venner fra andre land og lære mer om andre kulturer det året de blir myndige. Alt sammen mens de reiser miljøvennlig og fleksibelt.

I undersøkelser som ble gjort blant de togreisende ungdommene de første årene, svarte de aller fleste at de ble tryggere på seg selv, mer selvstendige, mer åpne og mer tolerante for mennesker som er annerledes enn dem selv. Og etter en pilotfase på fire år ble ordningen «DiscoverEU» en del av Erasmus+-programmet i 2022. Dermed er Norge også med!

Hva er DiscoverEU Inclusion?

Det kan være mange grunner til at interrail ikke er like tilgjengelig for alle ungdommer, selv om de vinner en gratis billett i konkurransen. Noen trenger litt bistand til å planlegge en slik tur, og for noen er det best å ha med en voksen.

For å gi enda flere ungdommer mulighet til å bli med på interrail, har Erasmus+ lansert en ny støtteordning høsten 2022. Den heter «DiscoverEU Inclusion». Gjennom ordningen kan dere søke om prosjektstøtte fra Bufdir/Erasmus+

ungdom for å sende ungdom på interrail når de er 18. Voksne reiseledere kan være med hvis det trengs, og dere kan få dekket de fleste av utgiftene ved reisen.

Nye opplevelser og nye venner på interrail

Alle ungdommer som reiser med DiscoverEU er velkomne til å delta på spennende arrangementer der de kan bli kjent med hverandre på tvers av landegrensene. Såkalte “meet-ups” blir nemlig arrangert over hele Europa der de reisende får møte både hverandre og lokale ungdommer. Det kan være alt fra et matlagingskurs i Milano til en musikkfestival i Beograd. Aktivitetene er helt gratis for de reisende, og inneholder som regel både overnatting og måltider.

Jobber du med ungdom som hadde hatt godt av å komme seg litt ut av komfortsonen sin? Og som kanskje ikke ville gjort dette på egen-

hånd? Da passer DiscoverEU for dere! Gjennom denne støtteordningen kan du gi ungdommene en unik sjanse til å gjøre noe helt nytt, og oppdage Europa sammen med andre på sin egen alder. Ungdommene kan enten reise alene eller i en gruppe på opptil fem personer, eller sammen med én eller flere voksne.

Lurer du på om dette er noe for dere, eller har du spørsmål om hvordan dere kan komme i gang? Ta kontakt!

Sigrid Sivertsen Haugan
Telefon: 466 15 971
sigridsivertsen.haugan@bufdir.no

Dere kan også lese mer om ordningen og hvordan dere søker på www.erasmusplussungdom.no

ALLEMED i Time

ILLUSTRASJON: DANIEL NORDLAND

Det overordnede målet med prosjektet «ALLEMED i Time» er at alle barn og unge i kommunen skal delta i minst en fritidsaktivitet. Det vil si at alle barn og unge skal få mulighet til å delta i fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi.

Hva har Time kommune gjort?

ALLEMED-koordinatoren i Time har besøkt alle skolene og lærerne i kommunen. Flere av kommunens andre tjenesteområder er også sentrale i dette arbeidet. Det har derfor vært behov for å gi mer informasjon om opplegget og hvorfor det er viktig at alle barn får mulighet til å delta i minst en fritidsaktivitet. Sentrale tjenesteområder i forhold til dette arbeidet er Flyktningeheten, Frivillighetssentralen, NAV, helsestasjonen, folkehelsekoordinator og barnevernstjenesten. Disse tjenesteområdene treffer ofte foreldre og barn i målgruppen. Deres oppgave er å løse barnet videre til ALLEMED-koordinatoren, som igjen er brobyggeren og som løser barnet videre til den fritidsaktiviteten som kan være aktuell.

ALLEMED-koordinatoren er brobyggeren. Time kommunes mål er at alle barn og unge som trenger hjelp og støtte for å kunne delta i en fritidsaktivitet, blir fanget opp av ALLEMED-koordinatoren. ALLEMED-koordinatoren tar den direkte kontakten med lag, organisasjonen eller fritidsaktiviteten. Koordinatoren har god kjennskap til NAVs støtteordninger, og er den som sørger for at familiene kan lykkes i sitt møte med NAV og de aktuelle støtteordningene som finnes. Familier med lavinntekt får også støtte til dekning av medlemskontingent, treningsavgift, utstyrspakke, egenandel til cup/tur i en organisert fritidsaktivitet gjennom enten Coop-dugnaden til Røde Kors eller Bryne Røde Kors. ALLEMED-koordinatoren søker disse støtteordningene på vegne av familien.

Når et barn skal starte på en ny aktivitet, er ALLEMED-koordinator med i første oppmøte. Koordinatoren følger barna slik at de føler seg trygge. Dessuten er det viktig for trenere å ha en kontaktperson som kan viderefremidle forventningene til foreldre. Det vil si at ALLEMED-koordinator fungerer som et bindeledd mellom trenere/lag/klubb/kulturskolen og foreldre. Mot slutten av sesongen tar ALLEMED-koordinatoren en ny samtale med familien. Samtalen skal omhandle hva fritidsinteressene er til barnet til neste sesong.

Time kommune har også startet sjakkklubb i Rosseland Ballklubb etter opplegg fra ALLEMED-prosjektet. Tilbudet er gratis og rettet mot alle aldersgrupper.

Prosjektleder som brobygger

ALLEMED-koordinatoren har laget brosjyrer over fritidsaktiviteter og informasjonsbrosjyrer om seg selv og opplegget. Brosjyrene er publisert på kommunens nettsider og er oversatt til mange ulike språk. Time har også brukt og vil fortsette å bruke media bevisst for å nå ut med informasjon om tiltaket ALLEMED i kommunen. Prosjektleder blir intervjuet i forskjellige aviser og kontaktes av andre kommuner i landet. Time har jobbet spesielt mot barn og unge siden 2018, men det står mye arbeid igjen. Planen fremover er å jobbe ut mot voksne, eldre ungdommer og barn i barnehagealder.

Barn og unge i plan og byggesak

Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet en veileder for barn og unge i plan og byggesak. Målet med [veilederen](#) er å vise hvordan man gjennom planlegging og byggesaksbehandling kan bidra til å sikre og skape gode oppvekstvilkår for barn og unge.

Konkret og håndfast hjelp

Nesten all planlegging har innvirkning på nærmiljø og oppvekstvilkår for barn og unge. Derfor er det viktig at de som planlegger og bygger tar hensyn til barn og unge og lytter til deres behov. Hensikten med [veilederen om barn og unge i plan og byggesak](#) er å øke oppmerksomheten om dette og samtidig gi konkret og håndfast hjelp til å huske barn og unge i planlegging og i byggesaksprosessen.

I veilederen er det lagt inn vurderingstemaer under hver plantype for å øke oppmerksomheten om hvordan man kan ivareta barn og unges behov i plan- og bygningsprosessen. Dette vil forhåpentligvis skape noen aha-opplevelser. Videre gir veilederen håndfast hjelp ved å forklare hvilke reguleringsbestemmelser som er nyttige i de ulike plantypene, og hvordan disse kan brukes for å sikre gode nær- og bomiljø.

«Når vi beskriver de ulike plantypene inviterer vi til å tenke på hva som er viktig å tenke på om barn og unges interesser. Veilederen beskriver hva de ulike planene er, inneholder vurderingsspørsmål og det gis eksempler. På denne måten blir det mulig å bruke veilederen som et slags oppslagsverk, gå inn i de aktuelle planene og undersøke hva man bør gjøre. Spørsmålene som stilles kan også hjelpe ungdomsrådene når de skal uttale seg om planene»

*- Hilde Moe, seniorrådgiver
i Kommunal- og distriktsdepartementet*

Veilederens oppbygging

Innledningsvis tar veilederen for seg lover og konvensjoner som pålegger å ivareta barn og unges interesser. Det er sentralt å kjenne til at Grunnloven, FNs barnekonvensjon, folkehelse-loven og plan- og bygningsloven kan brukes til krav og medvirkning for barn og unge. Videre viser veilederen hvordan man kan bruke plan- og bygningsloven for å skape gode samfunn for barn og unge. Den viser sammenhengen mellom plan og byggesak, og at det er viktig å være klar over at barn og unges behov skal ivaretas både i planleggingen og i byggesaksbehandlingen. Veilederen inneholder også beskrivelser av planprosessen fra kommunens overordnede

samfunnsdel, de ulike plantypene og reguleringsplaner. Når de ulike plantypene beskrives, inviteres det til å tenke på barn og unges interesser.

Ungdomsråd og medvirkning i planlegging

Plan- og bygningsloven pålegger alle som planlegger å sørge for medvirkning fra berørte parter. Samtidig har kommunene et særlig ansvar for at barn og unge blir hørt, og at planer blir presentert slik at de forstår hva innholdet i planene betyr. I tillegg til at kommunene er pålagt å sørge for medvirkning etter plan- og bygningsloven, er kommunene pålagt å opprette ungdomsråd for medvirkning etter kommuneloven. Det er viktig at ungdomsrådene blir involvert i kommunenes planlegging.

Det ble gitt flere tips til ungdomsrådene under samlingen i Alta. For det første er det viktig å være oppmerksom på at det er en kopling mellom plan- og bygningsloven og folkehelseloven, og at de støtter hverandre.

«For eksempel viser folkehelseloven at det bør planlegges og tilrettelegges for at ungdom kan gå og sykle mest mulig. Det bør kommunen følge, og derfor må kommunene høre på ungdomsrådets forslag eller mening i planen.»

- Hilde Moe

For det andre kan ungdomsrådene bruke veilederen når de skal uttale seg om planene. Etter kommunevalget i 2023 skal det lages en ny planstrategi i kommunen, og i denne prosessen bør ungdomsråd delta. Så snart valget skjer må ungdomsrådene kople seg på de nye politikerne og be dem om et møte for å fortelle hvem de er, hva de gjør og hva de er opptatt av.

Ordningen for å ivareta barn og unges interesser

I 2008 ble plan- og bygningsloven endret fra at kommunene var pålagt å opprette en barne-representant til at de skal etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser. Fordi det er oppstått usikkerhet og flere spørsmål om ordningen beskriver veilederen hvordan denne ordningen kan praktiseres. Kommunal- og distriktsdepartementet distriktsdepartementet håper dette vil være til hjelp.

Temasider på planlegging.no

Planavdelingen i Kommunal-og distriktsdepartementet har opprettet egne sider for veiledning i plan-og bygningsloven. Her behandles ulike temaer slik som barn og unge, universell utforming og folkehelse. Temasidene beskriver ansvar og roller, hva loven sier om temaet og eksempler på planer der de er tatt inn. Planavdelingen jobber med en egen temaside om medvirkning, som de håper å bli ferdig med i løpet av våren 2023.

Hva må til for å få til et godt ungdomsråd?

FOTO: THOMAS SOLØST

Bærum ungdomsråd har som mål å være ungdommens talerør til kommunen. For å fremme ungdommens meninger er god kontakt med kommunen og ungdommen selv viktig.

Bærum ungdomsråd

Ungdomsrådet i Bærum består av ti faste medlemmer mellom 14–19 år. Ungdomsrådet behandler saker som gjelder unge i kommunen eller som for øvrig er viktig for ungdom. Rådsmedlemmene møtes hver fjerde uke og har mulighet til å ta opp saker på eget initiativ.

I tillegg samles ungdommene til workshops eller lignende arrangementer mellom de faste møtene. Ungdomsrådet er partipolitisk uavhengige og fungerer som bindeleddet mellom ungdommen, politikere og kommuneadministrasjonen.

Ungdommens talerør inn til kommunen

For å gjøre en best mulig jobb for å få kommunen til å tilrettelegge mer for ungdom og høre på ungdommens meninger, har Bærum ungdomsråd som mål å være ungdommens talerør til kommunen. Det er slik de tolker forskriften om ungdomsråd.

– Når vi sier ungdommens talerør til kommunen betyr det at kommunikasjonen går begge veier.

Vi ønsker å fremme ungdommens meninger til kommunen, samtidig som det er veldig viktig for oss å spre relevant informasjon fra kommunen til ungdom. For eksempel om fritidstilbudet, forteller leder av Bærum ungdomsråd Eirik Smith Monge.

Dette betyr likevel ikke at det er ungdomsrådets ansvar alene å holde ungdommen informert av kommunen.

Å være ungdommens talerør til kommunen kan være en utfordrende rolle å fylle.

– *Jeg tror ikke noen ungdomsråd i landet utfyller denne rollen helt, heller ikke Bærum ungdomsråd, men det er noe vi jobber for å være i størst mulig grad, sier leder i Bærum ungdomsråd.*

For å lykkes i rollen som ungdommens talerør til kommunen, er Bærum ungdomsråd aktive på sosiale medier, besøker skoler i Bærum og

Deler av Ungdomsrådet (9 av 16 medlemmer og varamedlemmer til stede). Øverste rad fra venstre: Sana Zamani, Herman Alexander Wersland, Shayan Zeida, Eirik Smith Monge, Bjørnar Slotsvik-Voie og Sibelev Bergersen. Sittende foran, fra venstre: Katarina Bakke Ekhaugen, Jeppe Jensen Dæhli og Magnus Himle-Hopland.

deltar på mange forskjellige arrangementer for å fremme ungdommens synspunkter. De jobber aktivt for at flere ungdommer skal kjenne til rådet. Målet deres er at flere ungdommer sender inn forslag og deler sine meninger om diverse saker i kommunen som er viktig for dem.

– Hver jul arrangerer vi dessuten en innsamlingsaksjon som heter «Tanken som teller», der samler vi inn gaver til enslige mindreårige flyktninger i Bærum, samt til andre barn og unge som trenger det, forteller Eirik Smith Monge.

Dette gjøres i samarbeid med veldedige organisasjoner. For ungdomsrådet i Bærum bør et godt ungdomsråd være aktive i lokalsamfunnet og «Tanken som teller» er et av flere eksempler på det.

Ungdomskonferanse

Fremover er et av hovedfokusene å arrangere Bærums første ungdomskonferanse av og for

ungdom. Der skal alle unge Bæringer ha muligheten til å bli hørt av kommunen, og alle skoler i Bærum skal være representert av elevrådet sitt.

– Planen er at unge skal få muligheten til å fremme forslag som stemmes over, og så tar ungdomsrådet med seg forslagene til kommunen som vi sender videre til politikere. Dette vil brukes som føringer for arbeidet vårt videre, utdyper lederen i Bærum ungdomsråd.

Bærum ungdomsråd jobber også sammen med andre ungdomsråd fra hele Norden gjennom Twin cities-samarbeidet Bærum kommune har. I tillegg har de et samarbeid med Grorud ungdomsråd. For medlemmene i Bærum ungdomsråd bidrar samarbeidene med inspirasjon for hva de kan gjøre for ungdom i kommunen og hvordan de kan jobbe for at kommunen hører enda mer på ungdommens ønsker.

Hvordan skape inkluderende rom for medvirkning?

FOTO: ELLEN CHRISTINE REISS

Fredrikstad fremmer demokratisk kultur og mestringstro blant barn og unge, og jobber for å motvirke ekstremisme og hat. Gjennom helhetlig og faglig innsats skaper de inkluderende rom for medvirkning som barn og unge ønsker å delta i.

Hvorfor Demos Fredrikstad?

Utgangspunktet for Demos-prosjektet i Fredrikstad kommune er flere identifiserte demokratiske utfordringer. Mange unge har lav demokratisk mestringstro og opplever den politiske samtalen som lite relevant. I tillegg stiller dagens informasjonstilgang større krav til kritisk tenkning og evne til å sile ut informasjon. Dessuten fører økt polarisering og et hardere ytringsklima i samfunnet til bekymring for radikaliserings og ekstremisme. Demos-prosjektet tar tak i disse utfordringene, og har som mål å styrke unges demokratiske mestringstro og den demokratiske kulturen blant ungdommer i Fredrikstad. For å nå målene jobber Demos helhetlig og faglig – i samarbeid med ungdommer for å skape inkluderende rom som alle barn og unge ønsker å delta i.

Inkluderende rom for barn og unge

Demos-prosjektet favner flere små og store initiativer og aktiviteter på forskjellige arenaer og med forskjellige samarbeidspartnere. Demos har vokst frem både av eksisterende aktiviteter og utvikling av nye aktiviteter basert på tilgjengelig kunnskap og forskning. Med utgangspunkt i Europarådets modell for demokratisk kultur og kompetanse utvikles aktiviteter i et dynamisk samarbeid med ungdommer og andre samarbeidspartnere fra kommunen og sivilsamfunnet. Sentralt for prosjektet er å gi ungdommer mulighet til å påvirke prosjektet og lokalmiljøet gjennom politisk og frivillig engasjement.

Hvordan jobber Demos?

En del av aktivitetene og initiativene har eksistert en del år allerede, mens andre er utviklet

Demos arrangerer flere aktiviteter for å fremme unges demokratiske mestringstro. Det har blant annet blitt arrangert ulike workshops og tur til Utøya.

Samfunnsengasjerte ungdommer lytter til fortellinger om den grusomme dagen i 2011.

mer nylig. Men siden 2021 har det vært en prioritet å koordinere og skape et mer helhetlig tilbud. For eksempel arrangerte Demos Fredrikstad en helgeworkshop for ungdom som tok opp ulike temaer som demokrati og makt, identitet, hvordan ta opp kontroversielle temaer og hverdagsrasisme. Helgeworkshopen ble arrangert i samarbeid med Minotenk- minoritetspolitisk tenketank. Demos rekrutterte ungdommer gjennom nettverk de allerede hadde bygd opp av lærere, frivillige organisasjoner, fritidsklubber og andre engasjerte. I tillegg rekrutterte de påmeldte ungdommene fra egne nettverk.

Etter helgeworkshopen ble deltakerne spurt om de ønsket å være med i Demos videre arbeid. De mest engasjerte ungdommene ble med, og har fått mulighet til å skape innhold på andre samlinger og være med i utviklingen av andre aktiviteter. Blant annet har ungdommene arrangert to debatter der de selv fikk bestemme innholdet. Temaene for de to debattene var kritisk blikk på eksamensordningen og panelsamtale om SIAN. Panelene ble ledet av ungdommene selv, og til sammen deltok 500 elever på debattene. Debattene faller innunder en annen del av Demos-prosjektet kalt Dyp Debatt.

Interaktivt teater

Parallelt hadde Demos startet et samarbeid på initiativ fra en lokal regissør, Helga Aakre, om å utvikle et interaktivt teater mot rasisme. Manuset ble utformet i samarbeid med ung-

dommene fra helgeworkshopen som har egne erfaringer og kunnskap om rasisme.

Profesjonelle skuespillere, vil basert på manuset spille ut en handling eller et dilemma om rasisme for skoleklasser. Deretter skal elevene reflektere og diskutere seg frem til alternative og bedre løsninger for den handlingen som ble spilt. Løsningene ungdommene jobber seg frem til vil så igjen spilles ut av skuespillerne, før det avsluttes med en åpen runde med innspill og et kort foredrag om rasisme. Gjennom forestillingene vil Demos nå ut til flere ungdommer og lærere i Fredrikstad.

Trygge rom og stor takhøyde

En av årsakene til at Demos har lyktes i arbeidet med å skape inkluderende rom for medvirkning er at de har fokusert på å skape trygge rom med stor takhøyde og inkluderende språkbruk, selv når det oppstår stor uenighet

blant ungdommene. Videre har de jobbet mye med å bygge tillit, og diskutere hvordan man snakker om kontroversielle temaer uten at følelser tar overhånd. En annen årsak er at de har klart å samle og koordinere nye og eksisterende aktiviteter i samarbeid med andre aktører og ungdommene selv.

Andre aktiviteter Demos arrangerer er democraticamp "sommerskole", turer til Utøya, dialogdager, demokratiguider, og de samarbeider med bibliotekene, fritidsklubbene, Dialogforum Østfold, Litteraturhuset Fredrikstad, Minotenk og Tenk. Demos Fredrikstad har fått gode tilbakemeldinger fra ungdommer som opplever at deltakelsen i aktivitetene har bidratt til økt demokratisk mestringstro og selvtillit til å delta i debatter. I tillegg opplever ungdommene økt kunnskap og bevissthet om temaer som ekstremisme, rasisme og demokrati.

Fellesverket – aktivitetshus for ungdom

Fellesverket er et gratis og rusfritt aktivitetshus for ungdom i alderen 13–25 år. I Drammen er Fellesverket lokalisert med sentral beliggenhet på Strømsø Torg hvor ungdom møtes og henger, lærer og mestrer – støttet av trygge voksne.

Røde Kors har i en årrekke jobbet for og med ungdom. Gjennom tilstedeværelse lokalt ble det oppdaget et udekket behov for steder der ungdom først og fremst kan være ungdom. På Fellesverket opplever ungdom et felleskap der de føler seg hjemme, knytter bånd til andre ungdom, bygger nettverk og utvikler sosiale ferdigheter. Deltakerne får drive med aktiviteter de liker, og de utvikler ferdigheter som gir følelsen av mestring og glede.

Fellesverket Drammen tilbyr i dag aktiviteter for ungdom for å møte ungdommenes behov. Dette er organisert på fem møteplasser: Sosial Møteplass, LetsEat, LetsWork, LetsPlay og LetsMeet. Andre tilbud inkluderer Leksehjelp, Gatemegling, Skeiv Kafé og Arbeidstrening. Alle aktivitetene planlegges med sterk medvirkning av ungdom.

Fellesverket ønsker å jobbe målrettet for å gi ungdommer et inkluderende samfunn der alle kan føle seg verdsatt for hvem de er, uavhengig av etnisk bakgrunn, funksjonsevne, seksuell orientering eller sosial bakgrunn. På Fellesverket skal alle ungdom som er innom føle seg sett, hørt og forstått. Hos oss er DU og JEG – aldri alene!

Helt Ærlig!

FOTO: REDD BARNA

Helt Ærlig! er et medvirknings-og demokratiopplæringsprosjekt utviklet av Redd Barna der ungdom og lokalpolitikere sammen skaper løsninger på lokale utfordringer.

Hva er Helt Ærlig?

Helt Ærlig! er et samarbeidsprosjekt mellom skole, bydelen/kommunen og Redd Barna. Kort forklart går prosjektet ut på at lokalpolitikere får i oppgave å legge frem ulike politiske saker de ønsker hjelp fra elevene til å finne løsninger på. Deretter stemmer elevene over hvilket forslag det skal arbeides videre med, og de jobber så i ti uker på skolen med å finne tiltak og løsninger på den valgte utfordringen. Underveis i prosjektet får elevene veiledning fra lokalpolitikere. Avslutningsvis overrekker elevene forslagene til politikere, og politikere er forpliktet til å realitetsbehandle tiltakene på lik linje med andre forslag i den politiske prosessen. Etter noen måneder møtes politikere og elevene igjen, og elevene får en oppdatering på hva som har skjedd i saken.

Hensikten med prosjektet er ikke at ungdommene skal få sine forslag gjennomført, men at de skal lære om den politiske og demokratiske prosessen, prioriteringer og maktstrukturer som er i spill når saker vedtas eller nedstemmes. I tillegg til at lokalpolitikere skal få et bredere og bedre beslutningsgrunnlag med meninger og forslag fra ungdommene i sine distrikter. Prosjektet er nå inne i sitt tredje år, og i startfasen av en større oppskalering.

Hvorfor Helt ærlig?

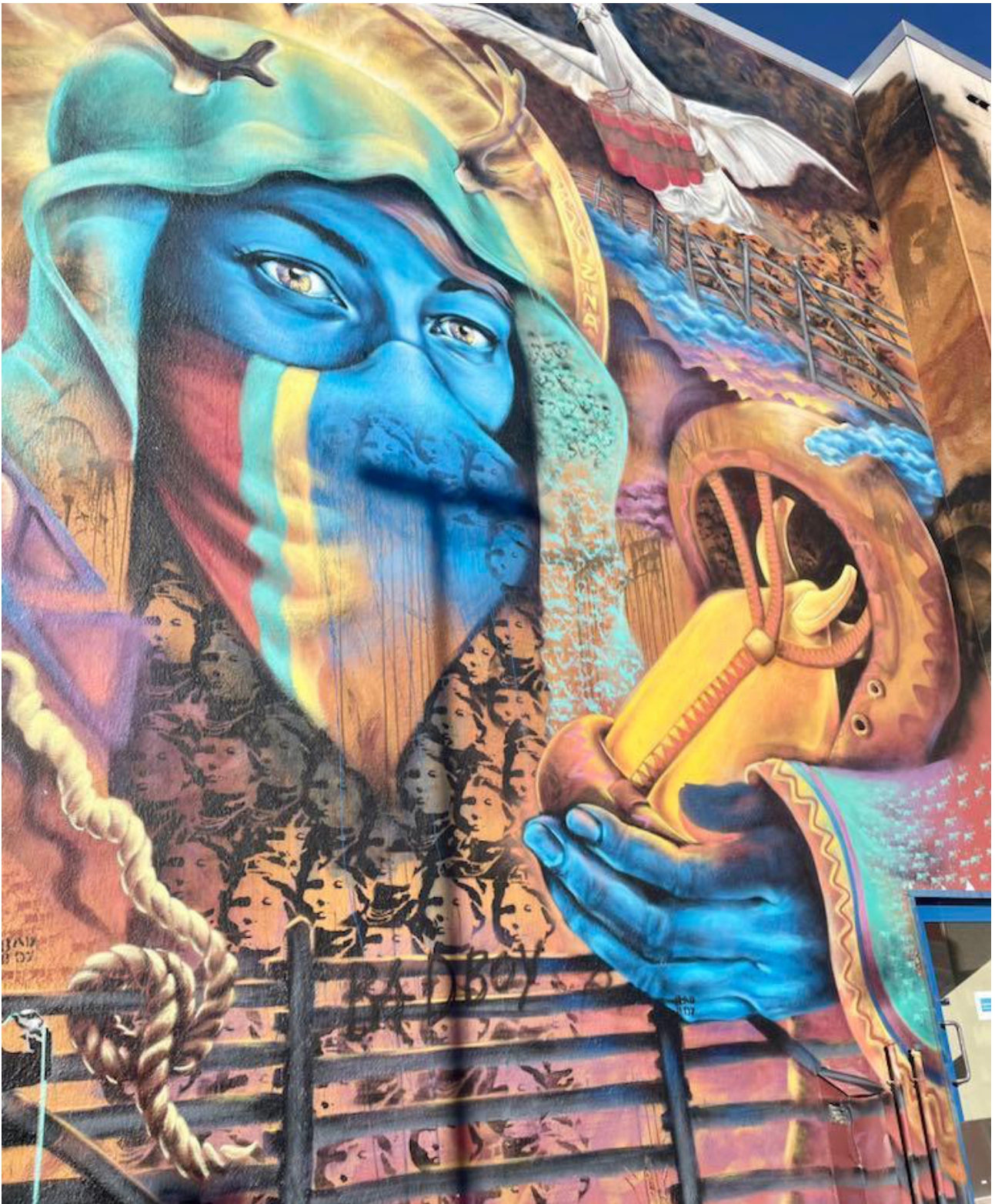
Helt Ærlig! har tre overordnede mål. For det første skal prosjektet bidra til gode levekår og mestring for barn og unge gjennom økt innflytelse og mulighet til å skape endringer i sitt nærmiljø. For det andre skal prosjektet styrke skolens rolle som pådriver for meningsfull medvirkning og demokratisk deltakelse, og styrke ungdommers tro på og kunnskap om demokratiske prosesser gjennom reell medvirkning og politisk påvirkning. Sist, men ikke minst, har prosjektet til hensikt å øke lokalpolitikernes kunnskap om hverdagen til barn og unge i sin bydel/kommune.

Prosjektet skal bygge broer mellom skole, ungdom, lokalpolitikere og ungdomsråd. Det er ungdommers meninger og erfaringer som står i sentrum, mens lokalpolitikere skal lytte, lære, gi råd og følge opp elevenes anbefalinger. Skolen er ansvarlig for å gjennomføre undervisningen, og blir støttet av Redd Barna med tips og ideer til undervisningen. Redd Barna har også utviklet læringsressurser, og har en koordinerende rolle mellom skolen og politikere. Redd Barna arrangerer også kick-off og dialogmøter i prosjektgjennomføringen.

Erfaringer fra Rommen skole

Både elevene på Rommen skole og lokalpolitikere i bydel Stovner har gode erfaringer fra prosjektet. Elevene valgte første året å jobbe med saken «Rasismefri sone på Stovner», og mente det var behov for flere møteplasser på tvers av alder og bakgrunn for å løse utfordringene. Som et direkte resultat av elevenes forslag ble «Stovnerfestivalen» arrangert høsten 2021. Etter andre året, da elevene hadde jobbet med tematikken barnefattigdom i bydelen, omdisponerte Stovner bydel en million kroner for å styrke jobbsenteret for ungdom på Stovner etter forslag fra elevene.

Helt Ærlig! er evaluert av Ida Tolgensbakk og Evy Josøk fra OsloMet. Forskerne fant at prosjektet i stor grad har vært vellykket. Selv om elevene kunne ha lært mer om den politiske prosessen og demokratiske strukturer, viser evalueringen at deltakerne har lært mye om temaet og saken de har jobbet med. Helt Ærlig! virker engasjerende for ungdom og skaper arenaer der ungdom og lokalpolitikere kan møtes og utvikle politikk i felleskap. Et annet sentralt funn er at Helt Ærlig! er et svært godt verktøy for lærere inn i den nye Fagfornyelsen.

I løpet av samlingen i Alta besøkte noen av deltakerne Alta ungdomsskole. På skoleveggen er det en stor graffiti som gatekunstner Anders Sunna har laget

Erfaringer fra satsningen på fritid i Kvam

FOTO: KRISTIN LUNDBLAD

Målsettingen med satsningen på fritid i Kvam er at alle barn skal få delta i fellesskap der de kan oppleve tilhørighet, mestring og glede. Kvam jobber tverrfaglig for inkludering av barn og unge, og har gode erfaringer med fritidskortprosjektet.

Fritidssatsning i Kvam

Kvam har i en årrekke jobbet tverrfaglig med fritid. Siden 2020 har Kvam videreutviklet fritidsarbeidet med utgangspunkt i Fritidskortet. Det har blant annet blitt opprettet en fritidsportal som samler informasjon om det kommunale fritidsarbeidet og om fritidstilbudet i kommunen. I tillegg har Kvam særlig fokusert på veiledning av barn, unge og foreldre rundt fritidstilbud, og utviklet en fritidsguide og veileder for nye flyktningfamilier. Videre har de gjennomført Fritidsmesse der ulike fritidstilbudere viser frem aktivitetene sine for ungdom.

Kvam har også opprettet en tverrfaglig gruppe som samarbeider om fritid. Gruppen fungerer som et koordinerende ledd for alle aspekter rundt fritidsfeltet og består av representanter fra familiesenteret, barnevernet, NAV, helsesta-

sjonen, kulturkontoret, kulturskolen, prosjektet «Betre tverrfaglig innsats», miljøveileder i grunnskolen og frivillighetssentralen.

Fritidskortsprosjektet

Kvam var en av pilotkommunene for fritidskortordningen fra august 2020 til juni 2022. Høsten 2022 videreføres tiltaket med kommunale midler. Fritidskortet er et tilbud til alle mellom 6 og 18 år som er folkeregistrert i Kvam. Gjennom Fritidskortet får barn og unge 1 000 kroner i halvåret som kan brukes på én eller flere organiserte fritidsaktiviteter. I tillegg finnes Fritidskortet Pluss der de som har behov for det kan få dekket kostnader utover det faste beløpet. Enten formidler NAV, barnevernstjenesten og helsestasjonen om hvilke barn og unge som har ekstra behov, eller så tar foreldre og unge kontakt selv.

Positive erfaringer

Kvam har gode erfaringer med et tilbud som favner alle. Av rundt 1 200 barn mellom 6 og 18 år bosatt i kommunen har det blitt delt ut 888 unike kort mellom august 2020 og juni 2022. Rundt 50 % av barn og unge har tatt i bruk Fritidskortet hvert semester, og nærmere 60 barn og unge har brukt Fritidskortet Pluss.

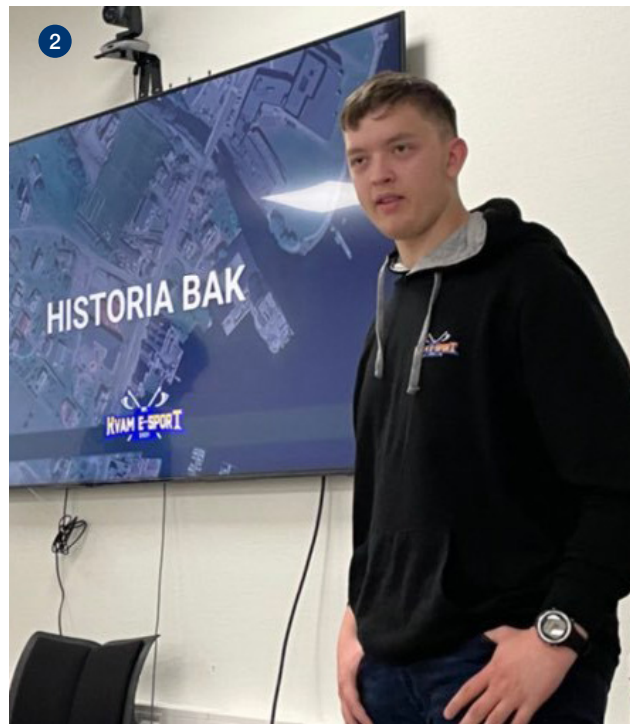
«At tilbudet er universelt og tilgjengelig for alle, gjør at man kan nå frem til barn og unge som opplever de største barrierene for deltakelse. Det at tilbudet er universelt utformet gjør at det ikke oppleves stigmatiserende å nytte seg av det. Det fører oss i større grad frem til kontakt med målgruppen vi ønsker å nå.»

– Kristin Lundblad, fritidskoordinator i Kvam

I tillegg har samarbeid med lag og organisasjoner skapt et felles engasjement rundt rekuttering og innsats mot frafall. Både foreldre og ungdommer i Kvam melder at når den økonomiske barrieren blir redusert kan barn og unge gå på flere og dyrere aktiviteter. Dessuten har den økte oppmerksomheten på fritid gjort at flere barn og unge har meldt fra om behov for andre fritidstilbud. Erfaringene fra Kvam viser at fokuset på aktivitet i tillegg til betalingsløsninger har gitt resultater.

Medvirkning fra barn og unge

I Kvam har medvirkning fra barn og unge vært sentralt i arbeidet med Fritidskortet. For eksempel er ungdomsrådet en del av den utvidede prosjektgruppen. I tillegg gjennomføres det skolebesøk med klassesamtaler jevnlig fra 7.–10. trinn, og ungdommer har mulighet til å besøke og gi innspill på Fritidskontoret.

Har Fritidskortet gitt økt deltakelse?

Selv om Kvam har positive erfaringer med fritidskortprosjektet, er det utfordrende å måle effekten av Fritidskortet – både på grunn av det tidsmessige aspektet og rammene for prosjektet, men også at det i perioden har vært pandemi. Selv om tall er veiledende opplever fritidskoordinator i Kvam at – *Den kvalitative vurderingen er vel så viktig for å se hvor godt man har lyktes. I tillegg er det langsiktige arbeidet med familiene, og veiledning av barn, unge og foreldre inn i fritidsaktivitet sentralt. Det er et arbeid som ikke er så lett å måle men som har avgjørende betydning for deltakelse.*

En utfordring i Kvam er at det er en nedgang blant ungdom som deltar i fritidsaktiviteter. Erfaringene etter korona viser at det har oppstått nye, mindre og mer uformelle felleskap. Dette kan potensielt være et resultat av

(1) Under nettverkssamlingen i Alta besøkte representanter fra Kvam Nordkystkatedralen.

(2) Representant fra Kvam holder foredrag om Kvam E-sport og ungdomsmedvirkning i praksis.

kohort praksisen. En hovedutfordring etter koronapandemien er å legge til rette for økt deltakelse for ungdom på fellesarenaer.

Fremover

Å styrke medvirkningsprosessene og øke involvering av barn og unge vil være en prioritet for fritidsarbeidet i Kvam fremover. Særlig vil tettere samarbeid med skole, lag og organisasjoner være viktig. Etter den nasjonale prøveordningen ble avsluttet i juni, vedtok Kvam å forlenge ordningen ut 2022. Hva som skjer videre vil bli avgjort i budsjettprosessen. Fritidskoordinator håper å få jobbe videre utifra en universell tilnærming rundt fritid.

Spillere og trenere i Strømsgodset inspirerer barn og unge til aktivitetsglede i Blåtimen.

Gode inkluderingstiltak i Strømsgodset

FOTO: STRØMSGODSET

Strømsgodset jobber for et mer inkluderende Drammen og ønsker å inspirere til aktivitet og sunn livstil. De jobber målrettet med bærekraft og arbeider forebyggende ut mot barn og unge. Blant tiltakene er Blåtimen, Ekte Kjærlighet og Blått Hjerte.

Blåtimen

Blåtimen er Strømsgodsets samfunnsprosjekt der spillere og trenere reiser ut til lokale barnehager, skoler og idrettslag. Gjennom rollemodellens kraft ønsker de å inspirere barn og unge til gode holdninger, samarbeid og aktivitetsglede. Når rollemodellene fra Strømsgodset har blåtimer tilpasses opplegget etter behov, og kan bestå av alt fra foredrag, praksissekvenser til gruppearbeid. I Blåtimene rettes fokuset på holdningsskapende arbeid som mobbing, rasisme, nettvett, integrering, rus og selvbilde. Med Blåtimen ønsker Strømsgodset å dele sine erfaringer og kompetanse, og gi noe tilbake til drammensere. Hvert år gjennomfører Strømsgodset 150 til 200 Blåtimer.

Ekte kjærlighet på Gulskogen

I 2017 tok Strømsgodset idrettsforening initiativ til et samarbeid med skolene Rødskog og Gulskogen med intensjon om å skape flere positive aktiviteter og inkludering av alle barn og ungdommer som tilhører bydelen. Ekte kjærlighet på Gulskogen er et gratis aktivitetstilbud etter skoletid for barn og unge. Aktivitetene som tilbys favner bredt og hver dag deltar rundt 50–65 barn. De har blant annet en teatergruppe for 5.–7. trinn og det arrangeres årlige summercamper, høstferiecamper og wintercamper.

Gratis fotballskole

Sammen med XXL Norge arrangerer Strømsgodset hvert år gratis fotballskole for barn og

Glade og fornøyde barn på Strømsgodsets Blåtime.

unge. Målet er å nå ut til de som ellers ikke ville fått mulighet, enten det er på grunn av økonomi eller andre årsaker til at de falt utenfor klubbmiljøet. Med fotballskolen ønsker Strømsgodset og XXL å bidra til inkludering og skape en spesiell uke for de som deltar. Fotballskolen faller inn under Blått Hjerte-konseptet.

Blått Hjerte

Blått hjerte er et samarbeid mellom Strømsgodset, Redd Barna Drammen, Kirkens Bymisjon, BDO og Drammen kommune for å skape en bedre hverdag for barn og unge

i Drammen som vokser opp i fattigdom. Drammen toppe statistikken i Norge på antallet som vokser opp i fattige familier og nesten hvert femte barn i Drammen tilhører lavinntektsgruppen. Med Blått Hjerte rettes det søkelys mot problemstillinger rundt barn som vokser opp i fattigdom. Et av hovedmålene er å gi flere barn i Drammen tilbud om aktiviteter og opplevelser. Dette gjøres ved å samle inn penger til mer aktivitet. I tillegg har Blått Hjerte stort fokus på innsamling av idretts- og treningsutstyr ettersom manglende utstyr er en barriere for deltakelse.

Postadresse: Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00
ks@ks.no
www.ks.no